

Balestrand kommune
Kong Beles veg 20

6899 BALESTRAND

Dykkar ref.
16/696-24/AA

Vår ref.
17/ 3058

Dato
24.05.2017

Klage frå Balestrand kommune over Politidirektoratet si avgjerd av 13. januar 2017 om endringar i den lokale strukturen i Vest politidistrikt.

Justis- og beredskapsdepartementet syner til klage som er dagsett 8. mars 2017 frå Balestrand kommune og Politidirektoratet si avgjerd 13. januar 2017 om å endre politiet sin lokale struktur i høve til Balestrand kommune:

«Sammenslåing av Flora politistasjonsdistrikt og lensmannsdistrikte Bremanger, Førde og Naustdal, Gloppe, Jølster, Fjaler, Hyllestad, Gauldalen, Askvoll, Balestrand, og Høyanger, til Sunnfjord lensmannsdistrikt. Lensmannsdistriket har følgende tjenestesteder: Flora politistasjon, Bremanger lensmannskontor, Førde lensmannskontor, Gloppe lensmannskontor, Fjaler lensmannskontor og Høyanger lensmannskontor.»

Politidirektoratet har i brev 23. mars 2017 sendt klagen frå Balestrand kommune til Justis- og beredskapsdepartementet, med kopi til Balestrand kommune og Vest politidistrikt. Direktoratet opplyser i oversendinga at klagen frå Balestrand kommune har vore lagt føre dei kommunar som saka vedkjem, jf. forskrift om klageordning for kommunar som berøres av ny tjenestestedsstruktur i politi- og lensmannsetaten § 5 andre ledd.

1. Bakgrunn

Nærpolitireforma, Prop. 61 LS (2014-2015), vart godkjent i statsråd 6. mars 2015 og sendt Stortinget for handsaming. Propositionen vart fastsatt 10. juni 2015 med nokre endringar, jf. Innst. 306 S (2014-2015) og Innst. 307 L (2014-2015). I Innst. 306 S (2014-2015) vart det mellom anna sagt følgjande om det overordna målet med nærpoltireforma:

«Målet med reformen er et nærpolti som er operativt, synlig og tilgjengelig, og som har kapasitet og kompetanse til å forebygge, etterforske og påtale kriminelle handlinger og sikre innbyggernes trygghet. Det skal utvikles et kompetent og effektivt lokalt nærpolti der befolkningen bor. Samtidig skal det utvikles robuste fagmiljøer som er rustet til å møte dagens og morgendagens kriminalitetsutfordringer».

Justis- og beredskapsdepartementet har i samsvar med dette gjeve Politidirektoratet mynde til å fastsette politidistrikta si inndeling i lensmanns- og politistasjonsdistrikt, og til å kunne fastsette samanslåing eller nedlegging av lensmannskontor og politistasjonar.

Politimeistrane har, som ein del av nærpoltireforma, greidd ut og føreslått endringar i politidistrikta sin lokale struktur for å kunne frigjere tid og ressursar til å kunne vere meir tilgjengeleg og til stades i nærmiljøa. Den lokale strukturen i politidistrikta skal fremje eit nærpolti som er operativt og synleg, med kapasitet til å forebygge, etterforske og påtale strafflagde handlingar. Politimeistrane sine framlegg er mellom anna tufta på innspel frå kommunar og lokale polititenestemannsorganisasjonar.

Politimeistrane sende sine tilrådingar til Politidirektoratet 15. desember 2016. Politidirektoratet fastsette 13. januar 2017 ny lokal organisering av norsk politi.

Kommunar som vedkjem endringar i inndelinga i lensmanns- og politistasjonsdistrikt og samanslåing eller nedlegging av lensmannskontor eller politistasjonar kan klage på Politidirektoratet si avgjerd til Justis- og beredskapsdepartementet, jf. forskrift av 22. juni 2016 om klageordning for kommuner som berøres av ny tjenestestedssstruktur i politi- og lensmannsetaten § 1.

2. Motsegner frå kommunen

Balestrand kommune gjer i brev 6. mars 2017 gjeldande at avgjerdene vil svekke beredskapen og tenestetilbodet i kommunen. Vidare har dei gjort gjeldande at det geografiske området for tenesteeininga i Sunnfjord er for stort.

Balestrand kommune meiner også at prosessen for avgjerdene ikkje oppfyller dei krav som Stortinget har sett, og at Politidirektoratet si avgjerd skulle ha vore skriven på nynorsk i høve til dei krav som følgjer av mållova.

3. Synspunkt frå andre kommunar

Politidirektoratet opplyser at ingen av dei andre kommunane i Vest politidistrikt har fremja synspunkt til klagen frå Balestrand kommune.

4. Politidirektoratet si vurdering

Politidirektoratet har i brev 23. mars 2017 til Justis- og beredskapsdepartementet gjort nærmere greie for sitt avgjerdsgrunnlag og har ikkje funne grunn til å gjere om si avgjerd i høve til Balestrand kommune.

Politidirektoratet har synt til at avgjerda 13. januar 2017 om samanslåing av Balestrand lensmannskontor bygde på tilrådinga frå politimeisteren i Vest politidistrikt. Tilrådinga frå politimeisteren byggjer på politifaglege vurderingar og ein lokal prosess som kommunar og tenestemannsorganisasjonar har teke del i.

Politidirektoratet har vidare synt til at direktoratet har vurdert dei innspel og synspunkt som har kome fram i klagen frå Balestrand kommune og frå politimeisteren i brev 13. mars 2017. Politimeisteren har i brevet skildra korleis politiet sine tenester skal tryggjast i Balestrand kommune etter samanslåing av lensmannskontoret.

Politidirektoratet meiner at politimeisteren har gjort gode politifaglege vurderingar som høver med siktemålet til nærpoltireforma.

Politidirektoratet har på grunnlag av ovannemnte konkludert med at det ikkje ligg føre opplysingar som gjev grunn til å endre den vurderinga som ligg til grunn for politimeisteren sin tilråding om endringar i den lokale strukturen i Vest politidistrikt.

5. Justis- og beredskapsdepartementet si vurdering og avgjerd

Klagen er satt fram i samsvar med forskrift av 22. juni 2016 om klageordning for kommuner som berøres av ny tjenestestedsstruktur i politi- og lensmannsetaten. Etter § 1 i forskrifta kan kommunar som vedkjem avgjerala om ny tenestestadsstruktur klage på avgjerala til Justis- og beredskapsdepartementet.

Vidare følgjer det av forskriften at Justis- og beredskapsdepartementet kan gjere nytt vedtak eller heilt eller delvis oppheve avgjerala og sende saka attende til direktoratet for ny handsaming, jf. forskrifta § 6 første ledd.

Elles må departementet si klagehandsaming oppfylle forvaltningslova kapittel II og III og ålmenne reglar om god forvaltingsskikk, jf. forskrifta § 7.

Politidirektoratet har i oversendinga gjort greie for den føregåande prosessen i Vest politidistrikt, som mellom anna syner at politimeisteren har hatt ein omfattande lokal prosess med deltaking frå kommunar og tenestemannsorganisasjonar.

Balestrand kommune har i sitt brev 6. mars 2017 mellom anna gjort gjeldande at:
«Innbyggjarane i Balestrand har ikkje fått vite kva dei får og kva eit «nærpoliti» vil bety i praksis for deira lokalsamfunn, [...].

Det følgjer av politimeisteren sitt brev frå 13. mars 2017 at dei 53 kommunane i Vest politidistrikt vart invitert inn i styringsgruppa 17. juni 2016. Politidistriket hadde også kontakt med KS både i Sogn og Fjordane og Hordaland fylke. Nokre kommunar var budd på å verte representert gjennom kommunale samarbeidsorgan, men dette var ikkje noko eintydig bilet. Politimeisteren valde difor å halde seg til kvar einskild kommune, samstundes som kommunale samarbeidsorgan og fylkeskommunane vart invitert til samling og møter i styringsgruppa.

Vidare er det opplyst at politimeisteren heldt åtte styringsgruppemøter mellom 28. april og 28. november 2016, der kommunane og kommunale samarbeidsorgan var til stades på to av møta. Styringsgruppemøtet 14. september 2016 vart halde i Balestrand. Politimeisteren arrangerte i tillegg eit dialogmøte med kommunane og kommunale samarbeidsorgan i Førde i Sunnfjord 24. august 2016.

I tillegg til orientering frå politimeisteren og prosjektleiar om nærpoltireforma og status i arbeidet med nytt politidistrikt, vart det halde gruppevis dialog mellom driftseiningsleierane i politidistrikta og ordførarar/rådmenn for å avklare deira forventningar til nærpoltireforma. Vidare er det opplyst at prosjektleiaren vitja formannsskapet i Balestrand kommune 17. november 2016.

Balestrand kommune har vidare gjort gjeldande at:

«Med dei erfaringane me har i dag – og som blir ytterlegare forsterka med denne reforma, har Balestrand kommune ikkje tiltru til at me vil få fullverdige og tilfredsstilande polititenester i kommunen. [...] Balestrand kommune kan ikke akseptera ei politidekning og bemanning som vil gå ut over tryggleiken og service til innbyggjarane i kommunen. Ikkje minst fryktar me at beredskapen vil bli vesentleg svekka.»

Departementet syner her til politimeisteren sitt brev 13. mars 2017, som opplyser at Balestrand lensmannskontor i dag har 1,5 politistillingar og at kontoret i tillegg delar ein 0,8 sivil kontorstilling med lensmannskontoret i Høyanger. Balestrand har ca. 1300 innbyggjarar og avstanden frå Balestrand til Høyanger er ca. 44,5 km, med ei normal køyretid på 40 minuttar. Politimeisteren held vidare fram at det er ei forsvarleg uthyrkingstid frå dei kringliggande politieiningane til Balestrand kommune.

Politimeisteren gjer vidare gjeldande at:

«Lensmannskontoret er sårbart for fravær og vil vanligvis ikke kunne rykke ut i vakt- og beredskapssammenheng uten å ha eller ha avtalt bistand fra et annet tjenestedsted. Kontoret har meget begrenset ukentlig åpningstid som uansett ikke er tilfredsstillende for publikums tilgjengelighet.»

Departementet deler politimeisteren sitt syn om at dei operative ressursane ved Balestrand lensmannskontor vil kunne nyttast betre om dei koplast til større tenesteeiningar.

Departementet meiner til liks med Politidirektoratet at politipatruljer skal kunne gjere publikumsretta oppgåver, noko som betrar servicen til publikum i høve til gjeldande ordning. Politipatruljer vil også kunne gje kortare reaksjonstid på grunn av at politiet i større grad vil kunne vere på staden ved hendingar og behov gjennom kunnskapsbygd tenesteplanlegging.

Departementet vil elles nemne at politikontakten i den nye politistrukturen vil få ei viktig rolle i samspelet mellom driftseininga, politistasjonsdistriktet og kommunen. Departementet meiner at politikontakten, som vil verte oppretta innan 15. juni 2017 i alle kommunar, på ein god måte vil kunne medverke til at politiet arbeidar tettare og meir strukturert med kvar kommune, og at dei vil få god lokalkunnskap om kommunen.

Departementet er samd med Balestrand kommune i at Politidirektoratet si avgjerd skulle ha vore skrive på nynorsk. Politidirektoratet har bede om orsak for dette. Departementet meiner likevel, til liks med Politidirektoratet, at feilen ikkje har verka inn på avgjerda sitt innhald.

Dei kommunane som vedkjem saka har vore lagt føre klagen i samsvar med forskrifta § 5 andre ledd.

Departementet finn, på grunnlag av dei opplysingar som er lagt fram i saka, ikkje grunn til å gjere om på Politidirektoratet si avgjerd om ny tenestestadsstruktur for Balestrand kommune i Vest politidistrikt.

Departementet held fast på Politidirektoratet si avgjerd 13. januar 2017.

Klagen takast ikkje til følge.

Justis- og beredskapsdepartementet si avgjerd kan ikkje klagast på, jf. forskrift om klageordning for kommuner som berøres av ny tjenestestedsstruktur i politi- og lensmannsetaten § 6 andre ledd.

Ein kopi av dette brevet er sendt til Politidirektoratet til vitande.

Med vennleg helsing

Thor Arne Aass
ekspedisjonssjef

Sven Olav Gunnerud
avdelingsdirektør

Kopi: Politidirektoratet

Dokumentet er godkjent og sendes utan signatur